

Fran Ilešič – 150

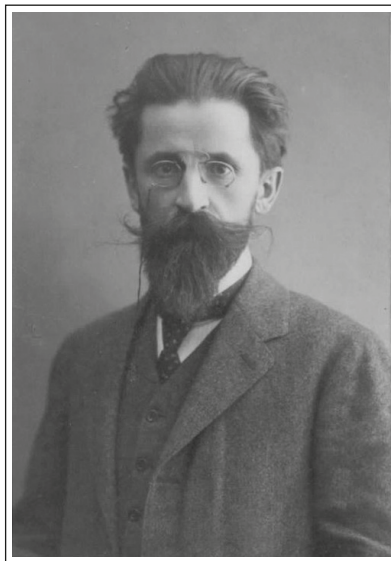
Fran Ilešič se je rodil 30. julija 1871 v Brezju pri Vidmu ob Ščavnici. Gimnazijo je obiskoval v Mariboru, v Gradcu pa študiral slavistiko in tam 1901 doktoriral. Naslov disertacije je bil *Dramatika in slovensko slovstvo*. Poučeval je na ljubljanskih gimnazijah in učiteljišču, po letu 1919 pa je postal profesor slovenskega jezika in književnosti na univerzi v Zagrebu.

Bil je soustanovitelj Društva slovenskih profesorjev in nekaj let njegov tajnik, predsednik Slovenske Matice in urednik njenih publikacij. Tri leta je urejal revijo *Slovan*. Uredil je nekaj antologij slovenske književnosti za srbohrvaško govorno območje. Prispevke je objavljaval v slovenščini, hrvaščini, češčini in poljščini. Njegovi najvažnejši književni deli sta: *Prešeren in slovanstvo* (1900) in *O pokuku slovenskega jezika* (1902). Članke o slovenski literarni, kulturni in politični zgodovini ter posameznih pisateljih je objavljaval predvsem v *Ljubljanskem Zvonu*, *Slovanu* in *Časopisu za zgodovino in narodopisje*, pedagoške članke pa v *Popotniku*, *Pedagoškem letopisu* in *gimnazijskih letnih poročilih*. Raziskoval je zgodovino naše mladinske književnosti, prve učiteljske skupščine in gimnazijsko šolanje.

Njegovi slušatelji so ga ocenili za izvrstnega metodika, »ki uspešno gradi in razčlenjuje svoje misli, dviga pozornost slušateljev ter jih jasno vodi od problema do problema«.

Umril je 1. julija 1871 v Ljubljani. 13. julija 1971 so ob stoletnici njegovega rojstva na rojstni hiši odkrili spominsko ploščo.

Tatjana Hojan

Fran Ilešič (dLib).

Mihael Opeka – 150

Rodil se je 26. septembra 1871 na Vrhniku. Gimnazijo je obiskoval v Ljubljani, kjer je tudi stopil v bogoslovje. Dokončal ga je v Rimu, kjer je leta 1898 doktoriral iz filozofije

Mihael Opeka (dLib).

in teologije. Prvo leto je bil kaplan v Moravčah, nato pa prefekt v ljubljanskem Alojzevišču in pomožni učitelj verouka na ljubljanski realki. Tam je leta 1904 postal profesor verouka in italijanščine. Leta 1915 je bil imenovan za deželnega šolskega nadzornika in upokojen leta 1919. Po upokojitvi je postal stolni kanonik in honorarni predavatelj homiletike na ljubljanski teološki fakulteti, cerkveni komisar in nadzornik za verouk na srednjih šolah. Od leta 1920 do 1932 je bil stolni pridigar. Ob njegovi smrti so zapisali, da je bil prav rojen za govorništvo: »Visoka, možata postava, močan glas, krepka izgovorjava.«

Pesniti je začel že v Domačih vajah v Alojzevišču in nato objavljati v Ljubljanskem Zvonu, Dom in svetu, Vrtnu in Zori. Nabožne spise je objavljati v Koledarju družbe sv. Mohorja, Katoliškem obzorniku in Voditelju v bogoslovnih vedah. Dvanajst let je bil urednik leposlovnega dela revije Dom in svet. Svoje pesmi je izdal v knjigi Rimski verzi (1916), spomine na študij v Rimu pa v knjigi Iz mojih rimskih let: kraji, zgodbe in ljudje (1935). Govore, ki jih je imel v cerkvi sv. Nikolaja v Ljubljani, je objavil v 24 zvezkih.

Umril je 26. februarja 1938 v Ljubljani.

Tatjana Hojan

Karel Verstovšek – 150

Šolnik Verstovšek se je rodil 26. julija 1871 v Velenju. Gimnazijo je obiskoval v Celju, klasično filologijo pa študiral v Gradcu. Študij je dokončal leta 1897 in bil tega leta suplent na gimnaziji v Celju. V letih od 1898 do 1911 ter od 1921 do 1923 je poučeval na klasični gimnaziji v Mariboru. Vmes je leta 1903 doktoriral na univerzi v Gradcu in deloval tudi politično. Bil je deželni in državni poslanec, predsednik Narodnega sveta v Mariboru, poverjenik za uk in bogočastje narodne vlade v Ljubljani. Bil je član številnih društev in organizacij, predsednik nadzornega odbora Združne gospodarske banke in Spodnještajerske hranilnice in posojilnice v Mariboru.

Kot predsednik Narodnega sveta za Štajersko je dosegal imenovanje slovenskih okrajnih glavarjev in županov, kot poverjenik za uk in bogočastje je sodeloval pri reorganizaciji šolstva, pri ustanavljanju novih strokovnih šol, pomagal Dijaškemu domu in Dijaški kuhinji v Mariboru. Ustanovil je gimnazijo v Murski Soboti in imel velike zasluge pri ustanovitvi univerze v Ljubljani.

Napisal je številne politično zgodovinske članke v Domu in svetu, Slovencu, Ilustrovanem narodnem koledarju, Slovanu, Slovenskem gospodarju, Časopisu

Karel Verstovšek (dLib).